

Justitsministeren (Zahle): Jeg skal herved have den Ære for det høje Ting at fremsætte Forslag til Lov om Embedslægevæsenets Ordning og Forslag til Lov om kommunal Lægehjælp. Begge disse Lovforslag er Resultater af Arbejdet i en Kommission, der blev nedsat den 13. Marts 1908 til at forberede en Omordning af Statens samlede Sundhedsvæsen, og som i Oktober 1911 afgav en Betænkning, som angik de to Lovforslag, der nu her fremsættes. Kommissionens Betænkning har vundet almindelig Anerkendelse, og man kan godt sige, at alle er enige om, at der i Kommissionen er gjort et stort og betydningsfuldt Arbejde. Derimod var der ikke den samme Enighed om Kommissionens Resultater, især ikke paa et bestemt Punkt, idet Formanden for Sundhedsstyrelsen, Etatsraad Hoff, gjorde en endog meget skarp Modstand gældende mod en Hovedbestemmelse i Forslag til Lov om Embedslægevæsenets Ordning. Der rejste sig her en principiell Strid, idet Kommissionen havde foreslaaet, at Embedslægerne ikke skulde være Embedslæger i strengeste Forstand, ikke Statstjenere, som udelukkende skulde være til Statens eller Samfundets Disposition og derfor ogsaa lønnes saaledes, at de kunde ofre alle deres Kræfter i denne Gerning, men Kommissionen gik ud fra det andet Standpunkt, at disse Embedslæger kun i modificeret Forstand skulde være Embedsmænd og da kun have en Lønning, som svarede til, at de delvis stillede deres Kræfter til det offentlige Raadighed, medens de delvis bevarede Tid og Evne til at supplere deres Indtægter ved Arbejde for private. Etatsraad Hoff, Sundhedsstyrelsens Formand, hævdede med stor Energi det Standpunkt, at Embedslægerne skulde stille alle deres Kræfter og Evner til det offentlige Raadighed og saa lønnes saaledes, at de kunde leve deraf. Et stort Flertal indenfor Kommissionen hævdede det modsatte Standpunkt, og til dette Standpunkt har jeg kunnet slutte mig. Jeg mener, at den Betragtning, der blev gjort gældende af Kommissionsflertallet, er rigtig, at det er godt, at de Embedslæger, der skal bistaa Staten og de kommunalvalgte Myndigheder med Ordningen af Sanitetsvæsenet Landet over, tillige ved at praktisere som Læger kommer i den virksomst mulige Forbindelse med Befolkningen i Almindelighed og lærer dens Kaar at kende.

Da de to Lovforslag om kommunal Lægehjælp og om Embedslægevæsenet kom fra Kommissionen og Etatsraad Hoff

rejste sin energiske Modstand, paavirkede det min Forgænger saaledes, at han kun forelagde det ene Lovforslag, nemlig Forslag til Lov om kommunal Lægehjælp, her for Rigsdagen. Det gjorde han i sidste Rigsdagssamling, men det førte kun til, at Lovforslaget blev sendt til et Udvalg, som afgav Beretning den 24. April 1913, altsaa kort før Rigsdagssamlingens Slutning. Jeg opfatter dette som en endogsaa meget energisk Tilkendegivelse fra dette høje Ting af, at man ikke vilde fremme Lovforslaget om kommunal Lægehjælp alene, men krævede Lovforslaget om Medicinalvæsenets Ordning forelagt og gennemført samtidig, idet man vilde sikre sig, at det Standpunkt, som sikkert Flertallet i dette høje Ting hylder, nemlig at Embedslægerne kun delvis, kun i modificeret Forstand skal være egentlige Embedsmænd og derfor kun skal lønnes saaledes, at de maa supplere deres Indtægter ved privat Arbejde, med det samme gennemførtes ved det andet Lovforslag. Jeg tillader mig derfor nu at fremsætte de to Lovforslag i Forbindelse med hinanden. Lovforslaget om kommunal Lægehjælp fremsættes, bortset fra nogle sproglige Ændringer, i samme Skikkelse, hvori det blev fremsat i Fjor, og jeg skal derfor ikke dvæle nærmere ved det. Dets Indhold vil være ærede Medlemmer bekendt. Det gaar ud paa, at Kommunerne skal sørge for, at trængende faar Hjælp i Sygdomstilfælde, og dette skal ske ved de kommunalt ansatte Læger. Altsaa Distriktslægerne, som nu afløses af Kredslæger, skal ikke gøre dette Arbejde.

Forslag til Lov om Embedslægevæsenets Ordning fremsættes i alt væsentligt i den Skikkelse, hvori det er foreslaaet af Medicinalkommissionen, men den Modstand, der har været rejst af Sundhedsstyrelsens Formand, Etatsraad Hoff, førte til, at min Forgænger anmodede Sundhedsstyrelsen om at udarbejde et Forslag, som var Udtryk for de Anskuelser, Sundhedsstyrelsens Formand havde. Et saadant Forslag blev udarbejdet og findes trykt i Sundhedsstyrelsens Aarsberetning for 1912, Side 33—54. Jeg skal ikke dvæle nærmere ved dette Forslag, thi det kan siges nu at være opgivet, idet det er lykkedes mig at tilvejebringe en Ordning, der tilfredsstiller Etatsraad Hoff, idet den delvis imødekommer et subsidiært Forslag, som han havde stillet et, at der vedblivende skulde være 18 Fysikater her i Landet. Som Forslaget nemlig forelaa fra Kommissionens Side, gik det ud paa, at der skulde være 78 Kredslæger her i Landet